

**Міністерство освіти і науки України
 Херсонський державний університет
 Факультет фізичного виховання та спорту
 Кафедра теорії та методики фізичного виховання**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
 науково-педагогічної роботи,

Голова науково-методичної ради

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«18» жовтня 2024 р.

Програма атестації здобувачів вищої освіти

Комплексний іспит за фахом:

1. Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті;
2. Методика викладання фахових дисциплін у закладах освіти.
 Публічний захист кваліфікаційної роботи(проекту).

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.11 Фізична культура

Освітня програма Середня освіта (фізична культура)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Форма навчання денна

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
 факультету фізичного виховання та спорту

Голова НМР Голяка С.К.

«10» жовтня 2024 р., пр. № 2

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичного виховання
Протокол № 2 від 02 вересня 2024 р.

завідувача кафедри Юрій Грабовський

ЗМІСТ

Загальні вимоги до складання атестації здобувачів ступеня вищої освіти.....	4
1. Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті.....	10
1.1. Програма першого модулю до атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».....	10
1.2. Питання до першого модулю атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».....	11
1.3. Основна література з модулю «Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті»	12
1.4. Додаткова література з модулю «Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті».....	13
2. Методика викладання фахових дисциплін у закладах освіти.....	15
2.1. Програма другого модулю до атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».....	15
2.2. Питання до другого модулю атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр».....	17
2.3. Основна література з методики викладання фізичного виховання у закладах освіти	19
2.4. Додаткова література з методики викладання фізичного виховання у закладах освіти	19
2.5. Критерії оцінювання.....	21
3. Публічний захист кваліфікаційної роботи(проєкту).....	24
3.1. Пояснювальна записка.....	24
3.2. Вимоги до кваліфікаційної роботи (проєкту)/або до публічної демонстрації	27
3.3. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проєктів).....	29
3.4. Список рекомендованих джерел.....	29

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СКЛАДАННЯ АТЕСТАЦІЇ НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»

Викладач фізичного виховання СВО «магістр» має бути розвиненою, освіченою та інтелігентною людиною, яка може кваліфіковано здійснювати виховну, фізкультурно-оздоровчу та навчально-тренувальну роботу з різним контингентом населення, а також сприяти гармонійному розвитку особистості, формуванню життєво необхідних навичок, розвитку фізичних якостей, зміцненню здоров'я, підготовці до активної трудової діяльності та служби в Збройних силах України, підготовці кваліфікованих спортсменів та команд.

Керуючись принципами гуманізму, демократизму, принципами організації процесу фізичного виховання і враховуючи національні засади виховання і регіональні особливості, передовий вітчизняний і світовий досвід, з метою формування системи знань про фізичну культуру, яка відповідає сучасності і віковим особливостям різного контингенту в процесі фізичного виховання, випускник повинен **мати загальні компетентності:**

- здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень (ЗК-1);
- здатність до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі (ЗК-2);
- здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях наукових знань, безпосередньо пов'язаних зі сферою діяльності (ЗК-7);
- здатність до безперервної самоосвіти (ЗК-12);

фахові компетентності:

- здатність і готовність самостійно аналізувати стан і динаміку об'єктів діяльності, виявляти актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення (ФК-1);
- здатність формулювати цілі проекту (програми) для вирішення завдань підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчої, спортивної, рекреаційної діяльності, визначити критерії та показники досягнення цілей, виявляти пріоритети вирішення завдань з урахуванням моральних аспектів діяльності (ФК-4).
- здатність акумулювати і використовувати знання організаційного-управлінської діяльності в галузі фізичної культури і здорового способу життя(ФК-5);
- здатність розробляти проекти та методичну документацію в галузі фізичної культури та здорового способу життя з урахуванням соціальних, морфо-функціоніальних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природних та економічних особливостей регіону (ФК-6);
- здатність організувати індивідуальну та колективну роботу зі всіма категоріями населення в конкретних видах фізкультурної та оздоровчої діяльності, готовністю до кооперації з колегами (ФК-7);
- здатність до планування освітньо-виховного та тренувального процесів, використання дистанційних технологій проектування структури і змісту професійної діяльності, прогнозування її результатів (ФК-11);
- здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітньої діяльності (ФК-12);
- здатність застосовувати в освітній діяльності технології педагогічного контролю результатів навчання і виховання, інтерпретувати результати і вносити корективи в організацію

освітньої діяльності і в підвищення результативності освітньої діяльності (ФК-14);

- здатність використовувати методики та технології з суміжних областей знань при проведенні науково-дослідної роботи в області фізичної культури та спорту (ФК-17).

програмні результати навчання:

- демонструвати високий рівень світоглядної культури науковця та методологічної підготовки науковця, а саме вільне володіння філософськими та загальнонауковими методами пізнання, знання сучасних загальнонаукових методологічних програм (ПРН 1);
- володіти навичками ділової комунікації, комунікативними стратегіями і тактиками, мовленнєвими нормами, адекватно використовувати їх при вирішенні фахових завдань (ПРН 2);
- формувати цілі і завдання досліджень, застосовувати наукові методи та сучасні методики їх вирішення (ПРН 4);
- здійснювати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; аналізувати і узагальнювати існуючий науково-методичний та дослідницький досвід в обраному виді професійної діяльності (ПРН 5);
- використовувати інноваційні технології в галузі фізичної культури і спорту та професійній діяльності; розробляти інноваційні програми спортивної та спортивно-оздоровчої діяльності з урахуванням виникаючих потреб (ПРН 7);
- володіти навичками пошуку (в тому числі з використанням інформаційних систем і баз даних), критичного аналізу інформації та прогнозування кінцевого результату за обраною дослідницькою тематикою, формулювати висновки і рекомендації в галузі фізичної культури і спорту (ПРН 13);
- застосовувати сучасні методи управління в організаціях фізкультурно-спортивної спрямованості, розробляти технології з

прийняття та реалізації управлінських рішень в мережі фізкультурно-спортивних послуг (ПРН 15).

Атестація на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» на факультеті фізичного виховання та спорту призначена виявити рівень знань та умінь з циклу фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін: медико-біологічних та спеціальних, що відповідають ступеню вищої освіти «магістр» згідно стандарту вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки України.

Атестація на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» побудований за модульно-блочною системою таким чином:

- перший модуль – сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні;
- другий модуль – методика викладання фахових дисциплін у закладах освіти

Кожний модуль складається з програм дисциплін, які входять до нього і розкривають загальний зміст і основні вимоги щодо знань і умінь рівня вищої освіти «магістр», а також питання основних теоретичних і практичних положень. При складанні атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» студент повинен дати кваліфіковану змістовну відповідь на три питання (по одному з кожного блоку). При необхідності відповідь доповнюється прикладами практичного використання тих чи інших видів і методів діяльності викладача (методичні розробки, структура плану-конспекту уроку, методики спортивного тренування, підготовка та проведення позашкільних заходів та ін.)

Підсумкова атестація здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» проводиться у вигляді державного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи (проєкт).

Очікувані результати навчання:

Студент як суб'єкт буде здатен:

- *демонструвати* високий рівень світоглядної культури науковця та методологічної підготовки науковця, а саме вільне володіння філософськими та загальнонауковими методами пізнання, знання сучасних загальнонаукових методологічних програм (ПРН 1);
- *володіти* навичками ділової комунікації, комунікативними стратегіями і тактиками, мовленнєвими нормами, адекватно використовувати їх при вирішенні фахових завдань (ПРН 2);
- *здійснювати* діагностику результатів освітнього процесу у вищій школі, *застосовувати* індивідуальний підхід до вибору засобів розвитку суб'єктів взаємодії; *використовувати* систему вмінь та навичок з метою здійснення рефлексії різних видів освітньої діяльності і на цій підставі здатен формувати індивідуальний стиль науково-педагогічної діяльності, професійного педагогічного спілкування (ПРН 3);
- *формувати* цілі і завдання досліджень, *застосовувати* наукові методи та сучасні методики їх вирішення (ПРН 4);
- *здійснювати* збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; *аналізувати* і *узагальнювати* існуючий науково-методичний та дослідницький досвід в обраному виді професійної діяльності (ПРН 5);
- *застосовувати* сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу в вищих закладах, *здатний забезпечувати* охорону життя і здоров'я студентів в освітньому процесі та позаурочній діяльності (ПРН 6);
- *використовувати* інноваційні технології в галузі фізичної культури і спорту та професійній діяльності; *розробляти* інноваційні програми спортивної та спортивно-оздоровчої діяльності з урахуванням виникаючих потреб (ПРН 7);
- *здійснювати* розробку освітніх, спортивних, оздоровчих технологій з урахуванням сучасного рівня розвитку науки; *інтегрувати*

отримані знання в інноваційні педагогічні технології в галузі фізичної культури і спорту (ПРН 8);

- *володіти* педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і вміс самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини. (ПРН 10);
- *розробляти* організаційно-нормативні, планово-фінансові, навчально-методичні, навчальні та інші документи (ПРН 12);
- *застосовувати* знання основних закономірностей та вимог побудови і оформлення документів планування для здійснення навчального процесу з фізичного виховання та *вміс* розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту, програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів (ПРН 14).

1. СУЧАСНІ МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ТА СПОРТІ

1.1. Програма первого модулю атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр»

Блок сучасні методи наукових досліджень у фізичному виховання складається із розділів: **загальної характеристики наукових робіт**, де охарактеризовано види наукових робіт, окреслено основні вимоги до кваліфікаційних наукових робіт; **основні наукові категорії і теоретико-методичні поняття**, що лягли в основу структури та змісту другого розділу; **сучасних методів наукових досліджень**, ознайомить магістрантам із загальною характеристикою методів дослідження, методами наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті, де детально висвітлено методи емпіричного та теоретико-емпіричного дослідження: аналіз науково-методичних літературних джерел, спостереження, опитування, вимірювання, моделювання, прогнозування, педагогічний експеримент; представлено використання сучасного наукового обладнання в процесі проведення наукових досліджень; подано психофізіологічні методи дослідження; **статистичні методи опрацювання результатів вимірювань**, де описано основні поняття математичної статистики, види варіаційних рядів, перевірку статистичних гіпотез, параметричні та непараметричні критерії, кореляційний аналіз; **методика написання наукових робіт**, де висвітлено загальні правила оформлення тексту наукової роботи, подано методичні поради щодо написання й опублікування наукових статей та кваліфікаційних робіт.

1.2. Питання до першого модулю атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр»
«Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті»

1. Наукові категорії та теоретико-методичні поняття.
2. Загальна схема наукового дослідження.
3. Складання плану науково-дослідної роботи.
4. Загальна характеристика методів наукового дослідження.
5. Вимоги до вибору методів дослідження.
6. Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті
7. Аналіз літературних джерел.
8. Наукове спостереження.
9. Хронометрування у фізичному вихованні.
10. Анкетування у фізичній культурі.
11. Педагогічний експеримент у фізичному вихованні.
12. Оцінювання фізичного розвитку.
13. Методи вивчення серцево-судинної системи.
14. Методи вивчення дихальної системи.
15. Методи вивчення фізичної працездатності.
16. Методи визначення сили м'язів.
17. Метод визначення координаційних здібностей.
18. Методи визначення швидкості.
19. Методи визначення силової витривалості.
20. Метод визначення гнучкості.
21. Методи дослідження фізичної активності людини
22. Методи дослідження якості життя людини.
23. Методи дослідження способу життя людини.
24. Психофізіологічні методи.
25. Методи статистичної обробки наукових результатів
26. Типова структура наукової роботи.
27. Написання та презентація наукових звітів.
28. Загальні положення щодо оформлення наукової роботи.
29. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела
30. Оформлення списку використаних літературних джерел

1.3. Основна література з модулю «Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті»

1. Вілмор Джек Х., Костіл Девід Л. Фізіологія спорту: Навчальний посібник. К.: Олімпійська література, 2003. 655 с.
2. Деделюк Н. А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник для студентів. Луцьк, Волинський національний університет ім. Л. Українки.2010. 184 с.
3. Діагностика психофізіологічних станів спортсменів: Метод, посібник /Г.В. Коробейніков, О.К. Дудник, Л.Д. Коняєва та ін. К. 2008. 64 с.
4. Келлер В.С. Платонов В.М. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів. Львів: Українська Спортивна Асоціація, 1992. 270 с.
5. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту). Навчальний посібник. Вінниця : Планер, 2014. 616 с.
6. Круцевич Т.Ю. Методи дослідження індивідуального здоров'я дітей і підлітків у процесі фізичного виховання: Навч. посібник для студ. К.: Олімпійська література, 1999. 232 с.
7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К. Кондор, 2006. 206 с.
8. Лизогуб В.С., Ілюха В.О., Мартиненко М.Г., Ілюха Л.М., Синюта О.М. Фізіологія в тестах, задачах і вправах. /В.О. Блоха (ред.). Черкаси: Черкаський держ. ун-т ім. Богдана Хмельницького, 2003. 208с.
9. Макаренко М.В. Методика проведення обстежень та оцінки індивідуальних нейродинамічних властивостей вищої нервової діяльності людини. *Фізіологічний журнал*. Т 45, № 4. С. 125 - 131.
10. Максименко С.Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. К.: ПІІГ1, 1990. 240 с.
11. Маліков М.В., Сватєв Д.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя: ЗДУ, 2006. 227 с.
12. Методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання: URL: <http://www.udnz15.org/metodi-naukovix-doslidzhen>.
13. Платонов В.М., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. К.: Олімпійська література, 1995. 320 с.
14. Пріоритетні напрями (тематика) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок НАПН України на 2023-2027 роки. URL: <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3014>.
15. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності/

- Міністерство освіти і науки України Науково-методична комісія 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти Підкомісія 303 «Академічна доброчесність». – Київ. – 2016. – 24 с.
16. Москаленко Н. В. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. посіб. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 127 с.
  17. Методологія наукової діяльності : навч. посіб., вид. 3-тє, переробл. / Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук, О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова, В.П. Захарченко, О.В. Вознюк, Н.З. Сіранчук / за ред. Д.В. Чернілевського, Вінниця : Нілан-ЛТД, 2012. 364 с. 11.
  18. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. 317 с.
  19. Сергієнко Л. П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі: підручник для студентів вищих навчальних закладів у 2 кн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. Кн. 1. 496 с.
  20. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. К.: Олімпійська література, 2001. 439 с.
  21. Солопчук М.С., Федірко А.О. Основи науково-методичної діяльності у галузі фізичної культури і спорту: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2006. 224 с.
  22. Староста В.І. С-77 Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.
  23. Спортивна морфологія: Метод. посіб Чернівці: УНУ, 2003. 25 с.
  24. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.
  25. Шиян Б.М., Вацеба О.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті : Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 276 с.
  26. Язловецький В.С., Шерета В.В., Турчак А.Л. Наукові дослідження в теорії і практиці фізичного виховання: навчально-методичний посібник. Кіровоград, 2004. 163с.

1.4.Додаткова література з модулю «Сучасні методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті»

1. Ахметов, Р. Ф., Кутек, Т. Б. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.2022. 46с.
2. Гуревич Р.С., Сидоренко В.Д., Кадемія М.Ю. Як підготувати і захистити

дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очних та заочних форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр»). Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. 80 с.

3. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестат. наук. кадрів вищої кваліфікації /Упоряд. Ю.І. Цеков за редакцією В.Д. Бондаренка. 5-е вид., випр. і допов. К.: Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України»: Вид-во «Толока», 2011. 56с.
4. Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендації /Упоряд. С.В. Сьомін. К. МАУП, 2002. 184 с.
5. Костюкевич В.М. Дипломна робота: структура, зміст, методика написання. Вінниця: ТОВ «Планер», 2005. – 213 с.
6. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
7. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: Монографія. Львів Вид-во Львівської політехніки, 2014. 168 с.
8. Технологія підготовки магістерських робіт за спеціальністю «Спорт (за видами)»: навч.-наоч. посіб. для студ. вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту/ С.Ф. Матвеєв, О.В. Борисова, І.О. Когут та ін. – К., 2015. – 215 с.
9. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока», 2001. – 80 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Наукова періодика України. URL: <http://journals.uran.ua>.
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: <https://dnpb.gov.ua>.
3. ДСТУ 2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: Нац. стандарт України. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
4. МОН України URL: <https://mon.gov.ua> .
- 5.Наукові фахові видання України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadrov-vishoyi-kvalifikaciyi/naukovi-fahovividannya>

2. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

2.1. Програма другого модулю до атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр»

Розв'язання теоретичних та практичних завдань організації освітнього процесу в школі, в цілому в закладах освіти, реалізація шляхів соціалізації особистості на різних вікових етапах її формування, втілення загально-гуманістичних вимог до становлення повноцінного спеціаліста-педагога в умовах розбудови суспільства незалежної української держави неможливі без знання провідних фактів, механізмів та закономірностей життя людини, досягнень педагогічної науки.

Програма атестації на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» включає основні положення з таких тем: роль і місце фізичної культури в житті суспільства, засоби і методи фізичного виховання, нормування фізичних навантажень у фізичному вихованні, навчання фізичним вправам, підґрунтя методики розвитку рухових якостей, форми організації занять з фізичного виховання, фізичне виховання учнів середнього і старшого шкільного віку, планування і облік процесу фізичного виховання у закладах вищої освіти.

Випускник повинен показати на атестації здобувача ступеня вищої освіти «магістр» глибокі знання основ теорії та методики фізичного виховання, організації та методики масової фізичної культури та ілюструвати їх прикладами зі спеціально-практичного блоку: гімнастика і методика викладання, спортивні ігри і методика викладання, легка атлетика і методика викладання, плавання і методика викладання, атлетизм та загально-фізична підготовка; вміння пов'язувати загальні і конкретні питання, застосувати їх в практичній діяльності вчителя фізичної культури.

Для підтвердження практичної підготовки студенти повинні вміти складати документи планування шкільного курсу фізичного виховання,

положення про змагання, сценарій спортивного свята, план підготовки спортивних заходів тощо.

Програма атестації на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» включає висвітлення таких питань:

Теорія та методика фізичного виховання. Фізичне виховання як педагогічний процес. Мета, завдання, засоби та методи фізичного виховання. Основи навчання руховим діям, розвиток рухових якостей. Методика побудови занять фізичними вправами. Формування знань, умінь та навичок, необхідних для найбільш ефективного вирішення педагогічних завдань. Використання оздоровчого впливу фізичних вправ на стан здоров'я учнів при різних формах організації фізичного процесу.

Мета, завдання та основи організації процесу фізичного виховання студентів в закладах вищої освіти I-IV рівнів акредитації. Актуальні проблеми фізичного виховання в закладах вищої освіти (ЗВО) України:

- мета і завдання фізичного виховання студентів;
- особливості організації процесу фізичного виховання студентів (поділ студентів на навчальні відділення, посадові функції завідувачів кафедр і викладачів кафедр фізичного виховання ЗВО);
- актуальні проблеми фізичного виховання у ЗВО України.

Методика викладання навчальної дисципліни "Фізичне виховання" в закладах вищої освіти I-IV рівнів акредитації:

- особливості використання засобів і методів фізичного виховання (ФВ) у роботі зі студентами;
- характеристика методик розвитку рухових якостей студентів;
- характеристика методик навчання руховим діям студентів.

Педагогічний контроль у процесі ФВ студентів закладах вищої освіти I-IV рівнів акредитації:

- роль і значення педагогічного контролю у процесі ФВ студентів;
- організація педагогічного контролю у процесі ФВ студентів.

Методика організації позанавчальної роботи з ФВ студентської молоді:

- завдання позанавчальної роботи з ФВ зі студентами;
- особливості методики організації та проведення позанавчальної роботи з ФВ зі студентами;
- методика організації і проведення фізкультурно-оздоровчої роботи з ФВ студентів у місцях їх масового відпочинку.

2.2. Питання до другого модулю атестації здобувачів ступеня вищої освіти «магістр»

"Методика викладання фахових дисциплін у закладах освіти"

1. Організаційні форми фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Підбір вправ ігрового характеру для проведення їх з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.
3. Завдання та особливості методики фізичного виховання учнів середнього шкільного віку.
4. Рекомендації щодо організації та проведення уроків фізичної культури з учнями середнього шкільного віку.
5. Завдання та особливості методики фізичного виховання учнів старшого шкільного віку.
6. Рекомендації щодо організації та проведення уроків фізичної культури з учнями старшого шкільного віку.
7. Значення організаційних форм фізичного виховання школярів та їх класифікація.
8. Характеристика урочних форм занять учнів середнього і старшого шкільного віку.
9. Характеристика малих позаурочних форм занять учнів середнього і старшого шкільного віку.
10. Характеристика крупних позаурочних форм занять учнів середнього і старшого шкільного віку.
11. Форми фізичного виховання протягом навчального дня.
12. Масові фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи у школі та їх

завдання.

13. Розподіл школярів на медичні групи для занять фізичними вправами.
14. Мета і завдання фізичного виховання студентів закладах вищої освіти (ЗВО) I-IV рівнів акредитації.
15. Особливості змісту роботи кафедри фізичного виховання ЗВО I-IV рівнів акредитації.
16. Завдання та форми позанавчальної роботи з фізичного виховання зі студентами ЗВО I-IV рівнів акредитації.
17. Реалізація фізкультурно-оздоровчої роботи зі студентами в місцях їх масового відпочинку.
18. Завдання професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ЗВО.
19. Засоби професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ЗВО.
20. Фізкультурна освіта студентів ЗВО.
21. Теоретичні та методичні аспекти фізичного виховання студентів ЗВО.
22. Фізична культура в структурі професійної освіти.
23. Рухова активність студентів.
24. Специфіка діяльності викладача ФВ у ЗВО.
25. Структура та особливості змісту базової програми з фізичного виховання для забезпечення фізкультурної освіти студентів.
26. Система оцінки знань, умінь і навичок студентів з дисципліни «Фізичне виховання».
27. Характеристика фізичних якостей та методика їх розвитку у студентів ЗВО.
28. Сучасні проблеми у формуванні здоров'я і здорового способу життя студентської молоді під час занять у ЗВО.
29. Технологія формування індивідуальної культури здорового і оздоровчого способу життя студентів.
30. Фактори, що сприяють формуванню ЗСЖ.

2.3. Основна література з методики викладання фахових дисциплін у закладах освіти

1. Андреєва О. В. Рухова активність як складова рекреаційної культури студентів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2016. № 1. С. 19–22.
2. Ареф'єв В.Г. Столітенко В.В. Фізичне виховання в школі: Навч. посібник/ К.: ІЗМН, 1997. 52с.
3. Круцевич Т.Ю., Воробйов М.І., Безверхня Г.В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді. Київ: Олімпійська література, 2011. 224 с.
4. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання. Харків: Освіта. Виховання. Спорт, 2007. 272 с.
5. Сергієнко Л.П. Терміни і поняття у фізичній культурі. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2011. 264 с.
6. Закон України «Про Освіту». Стаття 42 „Академічна Доброчесність". URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>.
7. Теорія та методика фізичного виховання. У 2-х томах. Т.1. / Під ред. Т.Ю. Круцевич. К.: Олімпійська література, 2003. 424с.
8. Теорія та методика фізичного виховання. У 2-х томах. Т.2. / Під ред. Т.Ю. Круцевич. К.: Олімпійська література, 2003. 392с.
9. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Т.1. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. 252 с.
10. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Т.2. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 284 с.

2.4. Додаткова література з методики викладання фахових дисциплін у закладах освіти

1. Линець М.М. Основи методики розвитку рухових якостей: Навч. посібник. Львів: Штабар, 1997. 207 с.
2. Марчик В.І., Письменний О.М., Рудь І.С. Актуальність фізичного виховання у закладах освіти. *Педагогіка і сучасні аспекти фізичного виховання: II Міжнар. наук.-практ. конф. (Краматорськ, 21–22 квітня 2016 року)*: зб. наук. праць /За заг. ред. Ю.О. Долинного. Краматорськ, 2016. С. 42-48
3. Пермяко О., Оніщук Л., Йопа Т. Остапов А. 2020. Сучасна система фізичного виховання в умовах ЗВО. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 13 (Груд 2020). С.102–112. DOI: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.13.2020.222853>.

4. Сабіров О. Особливості організації фізичного виховання студентів закладів вищої освіти в реаліях сьогодення. *PCS* 2022. С.21-23.
5. Спортивна фізіологія: навчальна програма для вузів фізичного виховання і спорту /За ред. Євгеньєвої Л.Я. К.: Олімпійська література, 2000.
6. Шиян Б.М., Вацеба О.М, Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2008. 275 с.

INTERNET – ресурси

1. <http://www.university.com.ua>. (Херсонський віртуальний університет)
2. <http://www.uni-sport.edu.ua>.

2.5. Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти

Система контролю якості навчального процесу та критерії оцінок, які використовуються у Херсонському державному університеті, основана на

«Положенні про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті» (наказ від 02.09.2020 №789-Д (зі змінами: наказ від 07.02.2024 № 88-Д; наказ від 28.05.2024 № 287-Д; наказ від 25.06.2024 № 350-Д; наказ від 29.10.2024 № 653-Д)), «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (наказ від 08.09.2021 № 890-Д).

Метою контролю є оцінка якості організації та проведення навчального процесу та його програмних результатів навчання, а також подальше вдосконалення форм і методів роботи. Основним завданням системи контролю є систематична оцінка якості засвоєння здобувачами вищої освіти навчальної інформації у повному обсязі курсів, проведення всіх форм занять, підготовки спеціалістів в цілому.

Результати складання екзамену визначаються «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та виставляється за шкалою ЕКТС, яка переводиться у національну 100-бальну систему оцінювання.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється екзаменаційною комісією після завершення навчання на певному рівні освіти з метою встановлення фактичної відповідності програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти стандартам вищої освіти(вимогам НРК за відсутності стандартів), зокрема, освітньо-професійній програмі підготовки.

Кожен екзамен (кожен модуль комплексного екзамену) оцінюється окремо за національною системою оцінювання, в балах й за системою ЕКТС, про що робиться запис у заліковій кредитній книжці, протоколі засідання екзаменаційної комісії.

Національна шкала успішності	100-балльна система оцінювання	Оцінка ЕКТС	Коментар
Відмінно	90-100	A	Виставляється, якщо здобувач правильно і в повному обсязі відповів на екзаменаційне питання. Відповідь характеризується системністю, обґрунтованістю, повнотою розкриття. Здобувач володіє навчальним матеріалом, вміє використовувати понятійно-категоріальний апарат
	82-89	B	Виставляється, якщо здобувач правильно і майже у повному обсязі відповів на екзаменаційне питання, але з незначними помилками. Відповідь характеризується системністю, обґрунтованістю, повнотою розкриття. Здобувач володіє навчальним матеріалом, вміє використовувати понятійно-категоріальний апарат
	74-81	C	Виставляється, якщо здобувач відповів на екзаменаційне питання з незначними помилками у достатньому обсязі для його розкриття. Відповіді характеризуються системністю, обґрунтованістю повнотою розкриття, можливо з поодинокими неточностями. Здобувач володіє навчальним матеріалом, вміє використовувати понятійно-категоріальний апарат

Задовільно	64-73	D	Виставляється, якщо здобувач відповів на екзаменаційне питання з помилками у майже достатньому обсязі для його розкриття. Відповіді характеризуються недостатньою системністю, обґрунтованістю, повнотою розкриття, можливо із суттєвими неточностями. Здобувач, в цілому, володіє навчальним матеріалом, вміє використовувати понятійно-категоріальний апарат
	60-63	E	Виставляється, якщо здобувач відповів на екзаменаційне питання з мінімальним розкриттям питання або зі значними помилками. Відповіді характеризуються недостатньою системністю, обґрунтованістю, повнотою розкриття, можливо із суттєвими неточностями. Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, не завжди вміє використовувати понятійно-категоріальний апарат.
Незадовільно	35-59	FX	Виставляється, якщо здобувач відповів на конкретне екзаменаційне питання з величезною кількістю помилок. Відповіді характеризуються відсутністю системності, обґрунтованості, повноти розкриття. Здобувач не володіє навчальним матеріалом, не вміє використовувати понятійно-категоріальний апарат.
	0-34	F	Встановлюється, якщо здобувач взагалі не відповів на конкретне екзаменаційне питання

3. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ(ПРОЄКТУ)

3.1. Пояснювальна записка.

Атестація має на меті встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, загальних і фахових компетентностей вимогам освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізична культура)».

Кваліфікаційна робота є складовою атестації здобувача вищої освіти. Метою кваліфікаційної роботи є оволодіння здобувачами вищої освіти інтегрованою здатністю розв'язувати задачі й проблеми наукового або прикладного характеру в певній галузі професійної діяльності, що передбачає проведення дослідницько-пошукових дій на основі здобутих загальних та професійних компетентностей відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Основними завданнями кваліфікаційної роботи (проекту) є:

- систематизація, закріплення і поглиблення теоретичних знань та практичних фахових компетентностей здобувача вищої освіти;
- виявлення здатності здобувача вищої освіти обирати й аналізувати наукову або практичну проблему, робити висновки й узагальнення, застосовувати знання для вирішення конкретних наукових і/або організаційних, виробничих та інших завдань, обґрутувати конкретні рекомендації, які можуть мати теоретичний і/або практичний характер;
- перевірка уміння здобувача вищої освіти самостійно засвоювати та використовувати сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи і технології, програмні продукти, бази даних, програмно-апаратні засоби обчислювальної техніки;
- напрацювання й розвиток навичок самостійної роботи і творчого пошуку, у тому числі в умовах, що змінюються;
- оволодіння методикою наукових досліджень та експерименту відповідно до освітньої програми «Середня освіта (фізична культура)»;
- визначення рівня підготовленості випускника до майбутньої

професійної діяльності, самовдосконалення й продовження навчання для здобуття наступного рівня вищої освіти.

Форма атестації здобувачів вищої освіти: публічний захист кваліфікаційної роботи (проекту).

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність(ІК):

ІК. Здатність до вирішення та розв'язання складних спеціалізованих завдань та професійних проблем в галузі фізичного виховання та спорту, що передбачає проведення теоретичних та емпіричних досліджень із застосуванням інноваційних і творчих підходів, що характеризується толерантністю до невизначеності.

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень (ЗК-1);
- здатність до критичного аналізу, оцінювання й синтезу нових і складних ідей, до участі в критичному діалозі (ЗК-2);
- здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, в тому числі в нових галузях наукових знань, безпосередньо пов'язаних зі сферою діяльності (ЗК-7);
- здатність до безперервної самоосвіти (ЗК-12);

Фахові компетентності:

- здатність і готовність самостійно аналізувати стан і динаміку об'єктів діяльності, виявляти актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення (ФК-1);
- Здатність формулювати цілі проекту (програми) для вирішення завдань підвищення ефективності фізкультурно-оздоровчої, спортивної, рекреаційної діяльності, визначити критерії та показники досягнення цілей, виявляти пріоритети вирішення завдань з урахуванням моральних аспектів діяльності (ФК-4).

- здатність організувати індивідуальну та колективну роботу зі всіма категоріями населення в конкретних видах фізкультурної та оздоровчої діяльності, готовністю до кооперації з колегами (ФК-7);
- здатність до планування освітньо-виховного та тренувального процесів;
- здатність використовувати методики та технології з суміжних областей знань при проведенні науково-дослідної роботи в області фізичної культури та спорту (ФК-17).

програмні результати навчання:

- демонструвати високий рівень світоглядної культури науковця та методологічної підготовки науковця, а саме вільне володіння філософськими та загальнонауковими методами пізнання, знання сучасних загальнонаукових методологічних програм (ПРН 1);
- володіти навичками ділової комунікації, комунікативними стратегіями і тактиками, мовленнєвими нормами, адекватно використовувати їх при вирішенні фахових завдань (ПРН 2);
- формувати цілі і завдання досліджень, застосовувати наукові методи та сучасні методики їх вирішення (ПРН 4);
- здійснювати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; аналізувати і узагальнювати існуючий науково-методичний та дослідницький досвід в обраному виді професійної діяльності (ПРН 5);
- використовувати інноваційні технології в галузі фізичної культури і спорту та професійній діяльності; розробляти інноваційні програми спортивної та спортивно-оздоровчої діяльності з урахуванням виникаючих потреб (ПРН 7);
- володіти навичками пошуку (в тому числі з використанням інформаційних систем і баз даних), критичного аналізу інформації та прогнозування кінцевого результату за обраною дослідницькою тематикою, формулювати висновки і рекомендації в галузі фізичної культури і спорту (ПРН 13);

- застосовувати сучасні методи управління в організаціях фізкультурно-спортивної спрямованості, розробляти технології з прийняття та реалізації управлінських рішень в мережі фізкультурно-спортивних послуг (ПРН 15).

3.2. Вимоги до кваліфікаційної роботи (проєкту)/або до публічної демонстрації

На захисті здобувач освіти:

- доповідає у довільній формі про сутність проєкту (роботи), основні технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал проєкту, визначений завданням кваліфікаційного проєктування, слайди тощо;
- демонструє експеримент; залежно від часу, який необхідний для демонстрації експерименту в повному обсязі, або можливості розміщення експериментального обладнання, макетів, зразків тощо демонстрація може проводитися безпосередньо на засіданні екзаменаційної комісії, у присутності членів екзаменаційної комісії, яким головою екзаменаційної комісії доручено ознайомлення з експериментальною частиною проєкту (роботи);
- дає відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії.

Оцінюється кваліфікаційна робота членами екзаменаційної комісії після прилюдного захисту її здобувачем вищої освіти за національною шкалою оцінок, у балах і за шкалою ЄКТС.

3.3. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проєктів)

Загальна кількість балів включає оцінки за:

- якісні параметри кваліфікаційної роботи – максимально 50 балів;
- публічний захист – максимально 40 балів;
- організація дослідження та оформлення роботи – максимально 10

балів.

№	Критерії оцінювання	Кількість балів
І. Якісні параметри роботи		
1	Аргументація актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності	5 балів
2	Достатність використання наукової літератури	5 балів
3	Необхідність і достатність емпіричних даних для розв'язання визначених завдань	5 балів
4	Обґрунтованість методики дослідження	5 балів
5	Обґрунтованість аналізу й інтерпретація отриманих результатів	5 балів
6	Відповідність висновків завданням дослідження	5 балів
7	Аргументоване обґрунтування рекомендацій і пропозицій, що представляють науковий і практичний інтерес з обов'язковим використанням практичного матеріалу	5 балів
8	Зв'язок з науковими програмами, планами, темами	5 балів
9	Чіткість, логічність, послідовність викладення матеріалу, грамотність	5 балів
10	Етичний аспект роботи, дотримання норм академічної добродетелі	5 балів
ІІ. Якість публічного захисту		
11	Лаконічність і логічність виступу здобувача освіти	10 балів
12	Наявність демонстраційного матеріалу	10 балів
13	Глибина і вірність відповідей на питання членів ЕК	10 балів
14	Уміння вести полеміку з питань випускної роботи	10 балів
ІІІ. Організація дослідження		
15	Самостійність і планомірний, систематичний характер роботи студента над темою	5 балів
16	Своєчасність підготовки роботи до захисту відповідно регламенту роботи університету	5 балів

Оцінка здобувача за кваліфікаційну роботу (проект) формується на основі оцінки наукового керівника, рецензента та захисту.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	excellent	Відмінно
82-89	B	good	Добре
74-81	C		
64-73	D	satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	fail	Незадовільно з можливістю повторного складання

1-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	--

Рішення комісії про оцінювання рівня підготовки здобувача вищої освіти, а також про присвоєння йому кваліфікації «Магістр» та видачу документів про вищу освіту приймається комісією на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови комісії є вирішальним.

3.4. Список рекомендованих джерел

- *Основна*

1. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура)» другого (магістерського) рівня вищої освіти

URL: <https://www.kspu.edu/About/Faculty/FPhysicalEduSport/OPP.aspx>

2. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті

URL: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

3. Положення про кваліфікаційну роботу (проект)

URL:<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=bdbea7a6-9e8e-47df-9834-a941de47b243>

4. Положення про академічну добросердість учасників освітнього процесу Херсонського державного університету

URL:<https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=7819d62e-c60d-42f9-bea4-9af1df54657b>

5. Порядок виявлення та запобігання академічному plagiatu в науково-дослідницькій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті

URL:<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=cec8763f-7049-41d0-99fe-b599e2aea9cd>

- *Додаткова*

1. Андреєва О. В. Рухова активність як складова рекреаційної культури студентів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2016. № 1. С. 19–22.

2. Ареф'єв В.Г. Столітенко В.В. Фізичне виховання в школі: Навч. посібник/ К.: ІЗМН, 1997. 52с.

3. Ахметов, Р. Ф., Кутек, Т. Б. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка.2022. 46с.

4. Бондар В. І. Навчальна діяльність. Енциклопедія освіти. К. Юрінком Інтер, 2008. С. 535–536.
5. Бондар В. І. Процес навчання. Енциклопедія освіти. К. Юрінком Інтер, 2008. С. 745.
6. Гуревич Р.С., Сидоренко В.Д., Кадемія М.Ю. Як підготувати і захистити дипломну роботу? (для студентів педагогічних вищих навчальних закладів очних та заочних форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр-спеціаліст-магістр»). Вінниця: ТОВ «Планер», 2010. 80 с.
7. Деделюк Н. А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні: навчальний посібник для студентів. Луцьк, Волинський національний університет ім. Л. Українки. 2010. 184 с.
8. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. норм. док. та інформ. матеріалів з питань атестат. наук. кadrів вищої кваліфікації /Упоряд. Ю.І. Цеков за редакцією В.Д. Бондаренка. 5-е вид., випр. і допов. К.: Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України»: Вид-во «Толока», 2011. 56с.
9. Енциклопедія освіти / [гол. редактор В.Г. Кремень] / Акад. пед. наук України. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
10. Здобувачу наукового ступеня : метод. рекомендації / Упоряд. С. В. Сьомін. К. МАУП, 2002. 184 с.
11. Корецька В.О. Раціоналізація навчального процесу засобами лекційно-практичної системи навчання. Наукові записки КДПУ імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки. 2006. Вип. 68. С. 87 – 90.
12. Костюкевич В.М. Дипломна робота: структура, зміст, методика написання. Вінниця: ТОВ «Планер», 2005. – 213 с.
13. Круцевич Т.Ю., Воробйов М.І., Безверхня Г.В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді. Київ: Олімпійська література, 2011. 224 с.
14. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К. Кондор, 2006. 206 с.
15. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. К. : Знання-Прес, 2004. 445 с.
16. Мальований Ю. І. Урок: Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. С. 946–947.
17. Методологія наукової діяльності : навч. посіб., вид. 3-те, переробл. / Д.В. Чернілевський, М.І. Томчук, О.А. Дубасенюк, О.Є. Антонова, В.П. Захарченко, О.В. Вознюк, Н.З. Сіранчук / за ред. Д.В. Чернілевського, Вінниця : Нілан-ЛТД, 2012. 364 с. 11.
18. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.

19. Москаленко Н. В. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. посіб. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 127 с.
20. Сергієнко Л. П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі: підручник для студентів вищих навчальних закладів у 2 кн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. Кн. 1. 496 с.
21. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: Підручник. 2-е вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. 317 с.
22. Шиян Б.М., Вацеба О.М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті : Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 276 с.
23. Щербак О. І. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень : навч. -метод. пос. / О. І. Щербак, Н. З. Софій, Б. Ю. Бович ; за наук. ред. О. І. Щербак. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2014. 136 с.
24. Язловецький В.С., Шерета В.В., Турчак А.Л. Наукові дослідження в теорії і практиці фізичного виховання: навчально-методичний посібник. Кіровоград, 2004. 163с.

● *Інтернет-ресурси*

1. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. <https://uni-sport.edu.ua/>

Гарант ОП

Пришва О.Б.